

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.— zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już i odnoszeniem do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. — **Abonament kwartalny** w ekspedycji 6.— zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnoszeniem do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.— zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywalnych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odškodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr od miejsca milimetr., na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetr., Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. — **Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca** oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — **Z innych krajów 200 proc. nadwyżki.** — Konto Pocztów, Kasy Oszczędności, Poznań 201060. — **Ogłoszenia płatne natychmiast.** — Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. — Za rękopisy, niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz, środa 24 lutego 1926 r

Nr. 51.

Aresztowanie wywrotowców we Lwowie

LWÓW, 21.2 (AW). Gazeta Poranna donosi, że policja polityczna ujęła we Lwowie niejakich Mikołaja Marniaka, Izidora, Stefana i Jana Jaworskich oraz Dymitra Jacuszkę w lokalu przy ul. Szeptyckiego 17, którzy prowadzili akcję wywrotową antypaństwową i pozostawali w kontakcie ze sztabem ukraińskiej organizacji wojskowej w Berlinie. Podczas rewizji znaleziono wiele kompromitującego materiału i statut o ukraińskiej zbroj-

nej organizacji wojskowej, której aresztowani są członkami. W badaniu okazało się, że Jacuszką był przed rokiem aresztowany za podrabianie świadectw maturalnych oraz dyplomów doktorskich, których dostarczał pruskim studentom. Przeprowadzono również rewizję w mieszkaniu Jacuszki, gdzie znaleziono wielką ilość fałszywych pieczęci uczelni średnich i wyższych zakładów naukowych.

I w Lublinie nie są zadowoleni z Djców miasta

LUBLIN, 21.2 (AW). Ziemia Lubelska w niedzielnym numerze atakuje dygnitarzy magistrackich i podkreśla, że magistrat stara się ukryć wszystko przed prasą i nie znajduje potrzeby informowania obywateli o swych zamiarach. Przedstawiciel Agencji Wschodniej dowiadytuje się od prezesa Rady Miejskiej, p. J. Turczynowicza, że aczkolwiek postępowanie Rady Miejskiej można nazwać „niedbalstwem”,

jednakże nie należy dążyć do rozwiązania jej, ponieważ to może zaszkodzić interesom miasta ze względu na zawarte przez magistrat umowy w sprawie rozbudowy Lublina. Ostatnio Rada Miejska i magistrat zatwierdziły plan parcelacyjny jednego z przedmieść i zamierza przeprowadzić szereg budów, które przyczynią się do zaspokojenia głodu mieszkaniowego.

Mussolini oświadczył iż Włochy popierają kandydaturę Polski

RZYM, 21.2 (PAT). — Na audjencji pożegnalnej Mussolini upoważnił posła Zaleskiego do oficjalnego ogłoszenia w prasie,

że Włochy popierają kandydaturę Polski na stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów.

Sensacyjne rewelacje angielskie o intrydze francusko-sowieckiej

LONDYN, 21.2 (PAT). Organ lorda Beaverbrooka „Sunday Times”, prowadzący od dawna kampanję antyfrancuską przynosi dziś sensacyjne rewelacje o rzekomej intrydze francusko-sowieckiej przeciwko Anglii. Intryga polega na tym, że Francja pragnąc unicestwić re-

zultaty bliskiej konferencji rozbiorowej i uchronić się od konieczności zmniejszenia swej armii, dąży wszelkimi sposobami do wciągnięcia Rosji do prac konferencji w tym celu, by Sowiety uzależniły zmniejszenie sił lądowych od zmniejszenia floty angielskiej.

Robotnik polski -- lepszy od niemieckiego

BERLIN, 21.2 (AW). — Na wczorajszym posiedzeniu pruskich izb rolniczych podnoszono z goryczą fakt, że mimo wielkiego bezrobocia w Niemczech, sfery rolnicze muszą angażować do

robót polnych robotników z Polski, ponieważ niemiecki nie nadaje się do pracy na roli, z braku wytrzymałości.

Co on zamierzał robić w Indiach

WIEN, 21.2 (PAT.) Pisma tutejsze donoszą z Szarospataku, że w tych dniach nadszedł tam pod adresem ks. Windischgraetza list z Bombaju, odpowiadający na zapytanie księcia, czy będzie mógł osiedlić się w tym mieście wraz z 100 do 150 towarzyszami. Z przeprowadzonego w tej sprawie śledztwa wynika, że Windischgraetz miał zamiar

wyjechać w lutym wraz z 150 zdemobilizowanymi oficerami z oddziałów Ostenburga do Indji. Można więc wnosić, że Windischgraetz miał jeszcze inne cele w związku z aferą frankową. Policja budapeszteńska przystąpiła do dokładnego zbadania korespondencji ks. Windischgraetza z ostatnich 2 lat.

Zakończenie obrad Związku Lud. Nar.

Rada naczelna Z. L. N. zakończyła wczoraj swe prace.

W rezultacie obrad — prezes Głabiński przedstawił wnioski dotyczące zmiany konstytucji i ordynacji wyborczej, co ma na celu zabezpieczenie utworzenia silnego rządu.

Następnie pos. M. Seyda referował sprawę naszego stosunku do Niemiec, domagając się dla Polski stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów, oraz zajęcia silnego i zdecydowanego stanowiska względem Niemców i ich polityki w stosunku do Polski.

Poza tem uchwalono na zjeździe cały szereg rezolucji, których ostateczną redakcję powierzono Gł. Zarządowi Zw. L.-Nar.

Układ francuski w sprawie Syrii

PARYŻ, 21.2 (AW). W związku z zawartym przez de Jouvenela układem Syrii, rząd francuski wydał półoficjalny komunikat, w którym zastrzegł się, że nigdy nie było mowy o tym, by Francja wyrzekła się jakichkolwiek swych praw w Syrii, tak terytorjalnych, jak i roszczeń kolejowych. Układ podpisany w Angorze przez de Jouvenela nie może stać w sprzeczności z decyzjami Ligi Narodów. Mogą nastąpić jedynie pewne zmiany, zresztą nieznaczne przy wytyczeniu granic.

Katastrofa na morzu

BUKARESZT, 21.2 (A. W.) Egipski parowiec „Funha” rozbił się na morzu Czarnem koło wybrzeży rumuńskich w drodze z Konstantynopola do Gałaczu. Z pośród 80 pasażerów zdołano uratować tylko 30.

Współcześni w karykaturze.

Jerzy Zdziechowski
Minister Skarbu

Min. Stresseman twierdzi:

Niemcy mogą współpracować w duchu Locarna

KOLONJA, 21.2 (AW). Na wczorajszym kongresie studentów Kolonii urządzonym dla uczczenia uwolnienia Kolonii z pod okupacji, wygłosił minister Stresseman mowę, w której podkreślając korzystne wyniki dotychczasowej polityki Niemiec zaznaczył, że Niemcy gotowe są współpracować w duchu Locarna z innymi narodami — widzą

jednak, że niema gotowości do takiej współpracy ze strony dawnych nieprzyjaciół. Duch locarnieński powinien przejawiać się w polityce europejskiej tem, że Niemcy powinny zostać uwolnione od stref okupacyjnych. Należy się spodziewać, że wobec zmiany sytuacji politycznej w Europie, kwestja ta znajdzie się na drodze rokowań.

Bezrobotni rzucają pracę!

TORUŃ, 21.2 (A. W.) Bezrobotni m. Chełmży w liczbie 200 zatrudnieni przez magistrat przy pracach doraźnych, przegrali pracę ponieważ wynagrodzenie w wysokości 2.50 zł. dziennie wydawało im się zbyt niskie i za-

żądali 100 proc. podwyżki. Żądania ich poparli niezatrudnieni bezrobotni, którzy jednocześnie domagali się zwiększenia zasiłków, wypłacanych z funduszu bezrobocia.

Belgia chce zacząć pakt z Sowdepją

PARYŻ, 21.2 (PAT). „Le Matin” podaje z Brukseli, iż król Albert odbył dłuższą konferencję z ministrem spraw zagranicznych, poświęconą sprawie ewentualnego podjęcia stosunków z Rosją Sowiecką. Po konferencji

król przyjął byłego sekretarza poselstwa belgijskiego w Londynie, p. Letellier, który udaje się „niebawem do Rosji dla zbadania stosunków między obu państwami.

Zasady rozkładu zdrowych organizmów zostają niezmienione

MOSKWA, 21.2 (PAT.) (Tass.) Na posiedzeniu plenarnym komitetu wykonawczego międzynarodówki komunistycznej, w którym wzięło udział 32

przedstawicieli poszczególnych krajów, Zinowjew oświadczył, że podstawowe zasady programu międzynarodówki komunistycznej pozostają niezmienione.

Samoloty niosą ratunek rozbitkom morskim

LONDYN, 21.2 (PAT). Eskadra aeroplanów Południowej Irlandji udała się wczoraj na poszukiwanie zatopionych niedawno przez burzę 2 trawlorów parowych: „Cardigan Castle” i „Tenby Castle”. Aeroplany

znalazły rozbitków z „Tenby Castle” na małej, bezludnej wyspce, położonej na zachód od wybrzeży irlandzkich. Z załogi „Cardigan Castle” znaleziono tylko jednego marynarza, którego wyratowano.

Nowe powikłania w Chinach

WIEN, 21.2 (PAT.) „Neue Freje Presse” donosi z Moskwy, że koła tamtejsze zaniepokojone są przebiegiem wypadków w

Mandzurji, gdyż gen. Czang-Tso-Lin pragnie zanułowac sowiecko-chiński układ w sprawie wschodniej kolei chińskiej.

Stan oblężenia w Grecji

WIEN, 21.2 (PAT.) — Jak donosi „Wiener Tageblatt” z Aten, ogłoszono tam wczoraj stan oblężenia, gdyż czynniki re-

wolucyjne pragną obalić obecny rząd. Przywódcą rewolucjonistów jest pułkownik Plastiras.

Nadużycie w Urzędzie Pocztowym

TORUŃ, 21.2 (A. W.) — Podczas inspekcji urzędu pocztowego w Radoskach pod Brodnica, wykryto poważne nadużycia pie-

niężne. W związku z tem aresztowano kierownika urzędu, Murawskiego oraz jego zastępcę Papielawskiego.

Czterdziestolecie istnienia i nieprzerwanej ofiarnej pracy dla Narodu święciła wczoraj Organizacja Młodzieży Narodowej.

O. M. N. ...

Któż ze sfer, które nie unikały heroizmu konspiracji narodowej ognisk patriotycznego buntu polskiego lub pierwszej linii okopów w polskich wojnach wyzwolęczych, któż z tych nie zna tych trzech wymownych liter?...

Byli wszędzie, gdzie pulsowała troska o byt Narodu, gdzie wrała walka o wyzwolenie, gdzie wykładało się lepsze, wolne polskie Jutro.

W twardej szarej epoce rezygnacji popowstaniowej przechowywali zarzewie polskie. Zmagali się z duchem Apuchina w szkołach, niosąc chasło wytrwania i zwycięstwa. Szkole polskiej gdy powstała, oddali całe swe młodzieńcze, harde umiłowanie, i wytrwali przy niej do ostatka, mimo, że podmywały ich zewsząd fale ugody i małodusznej rezygnacji.

Brali najwyższy udział w konspiracji oświatowej, w walce o uczytelniczenie mas chłopskich i robotniczych; stawali wszędzie pierwsi w służbie ojczystej.

W czasie wojny światowej bili się w polskich mundurach i pod polskimi sztandarami.

Potem poszli przeciw Niemcom. Siedzieli po Szczybiornach, a gdy z nich uciekali, to po to, aby z uporem wracać na postęrniki. Pol. Organizacji Wojskowej i dalej nizać pogotowie czynu...

Później ginęli masowo na wszystkich frontach polskich: Lwów, Wilno, Śląsk, lata 1918—1920...

Gdy odrąbano wojenne potrzeby, poszli na plebiscyt śląski, warmiński, bez liku, bez miary dawali Polsce wszystko najlepsze ze siebie.

Nie było na nich mocy — przeoczyli Co pokolenie, mobilizowali w swoje szeregi wszystko, co szlachetne, zdrowe, ofiarne, gorące a nieugięte, i szli, szli wytrwale do wielkiego Jutra Narodu...

Dawali sprawie narodowej serca, umysły, krew, zdrowie, mienie, kariery — wszystko bez pytania o względy i urzędy, o cenę ni ocenę...

W takich kuźniach hartowały się polskie dusze na niezłomną stal, o którą rozkruszał się napór pierwszych potęg starej Europy. Z takich dłoni padały wielkie zasiewy na głębię duszy Narodu, wschodzące później dorodnym i pełnym kłosem wytrwania.

Kowali takich doli polskiej i dziś potrzeba. I dziś siejbę narodową niechaj czynią niezłomni siewcy wiary i walki...

Wciąż jest pochmurno na polskim niebie. Wiele trudów, wiele walk i ofiar nasz czeka. Sił po trzeba, sił i hartu!

Wierzmy, że dzieje O. M. N., do dziś tak nierozzerwalnie splecione z losami Narodu, jeszcze chlubniejsze, jeszcze szczytniejsze będą miały karty.

Między niewolą faszystów, a niewolą komunizmu stoi demokracja — jedyna nadzieja tych którzy nie chcą, by świat znów zalany został potopem krwi.

Albowiem dwa te skrajne kierunki, zbliżone do siebie wiarą w skuteczność fizycznego przymusu, przy nieuniknionym w przyszłości, bezpośrednim zetknięciu wybuchnąć muszą piorunem wojny, która większe, niż poprzednia, obszary globu ziemskiego obejmie i straszniejszą będzie od wszystkich.

U nas faszystom wysuwa od pewnego czasu spłowiwały, wyblakły sztandar monarchizmu. Król! — woła. Król będzie dla Polski zbawieniem! I argumentu je całkiem demagogicznie, że najciemniejsze, najmniej wyrobione koła ludu wiejskiego są za monarchją.

Temu kierunkowi, który w razie swego zwycięstwa wprowadziłby na nowo wszystkie stare i porzucone błędy ustrojowe, a w końcu dałby światu, również stronną jak bolszewicka, niewolę ducha, nałożyłby kajdany na myśl, na swobodny rozwój indywidualności ludzkiej, temu kierunkowi, zarówno, jak i wschodniemu despotyzmowi bolszewickiej doktryny przeciwstawić mu si demokracja swoją zasadę swobody ducha, panowania prawa i sprawiedliwości, zasadę pokojowego i praworządnego równoważenia nierówności społecznych, zasadę poszanowania i uczenia pracy, jako jedynego motoru postępu i rozwoju ludzkości, zasadę zgodnego, pokojowego współżycia narodów, uznania wszystkich ras i wszystkich narodowości za zupełnie równorzędne i mające równe prawa do życia pod słońcem i t. d. i t. d.

Widzimy jednak wszyscy, że demokracja w Polsce współczesnej rozbita na drobne, zwalczające się nawzajem grupy, nie przedstawia dostatecznej siły do oparcia się obu tym skrajnościom. Nie zamykajmy oczu na fakt, że oba te krańce naszej myśli politycznej raz po raz zdobywają nasze pozycje. Przyszłe wybory do Sejmu, jeżeli demokracja nasza pozostanie w dalszym ciągu skłócona i niezgodna, ukła-

żą nam pod tym względem obraz bardzo wyrażny i znamienny.

By stać się w Polsce czynnikiem twórczym i kierującym życiem narodu, demokracja nasza przeżyć musi głęboki proces odrodzeniowy i kto wie, czy obecne przesilenie gospodarcze, tak straszliwie dotykające warstwy ludowe, nie stanie się doń punktem wyjścia. Nasze ugrupowania demokratyczne powstały za czasów niewoli. Ich ideologia, formy metody działania wszystko nosi dołą na sobie datę i stempel tamtych dni. A dni nowe, wymagają nowych, zupełnie realnych programów pracy, nowych ideowych drogowskazów.

Niezbędną tu jest gruntowna praca myśli, niezbędnym skapanie w nowej fali entuzjazmu, niezbędna, bardzo intensywna akcja oświatowa we wszystkich kierunkach, na wszystkich szczeblach wielkiej drabiny samouctwa.

Droga do tego odrodzenia wydaje mi się odczuwana coraz silniej potrzeba wzajemnego zbliżenia między pracującą inteligencją, a pracującym ludem, ogarnięcie jednym wyrazem „Lud” całego świata pracy, czy to umysłowej, czy fizycznej, wszystkich tych, których byt i powodzenie opiera się na pracy innych, nie rodzi się i nie rośnie na wyzysku cudzych sił.

To zbliżenie wzajemne przyniosłoby z jednej strony świeży prąd życia, z drugiej wartości intelektualne i szerokie widnokręgi myślowe. Z tego przymieszcza, a pracującym ludem, ogarnięcie jednym wyrazem „Lud” całego świata pracy, czy to umysłowej, czy fizycznej, wszystkich tych, których byt i powodzenie opiera się na pracy innych, nie rodzi się i nie rośnie na wyzysku cudzych sił.

W chwili, gdy faszyci pragną zawrócić w stare łoża nowe fale, rzeki Boże, a komuniści — skrzywić ich bieg i ściśnięte tamami despotyzmu wylać na świat potopem krwi, demokracja jedna ocalić może cywilizację i w duchu, coraz lepiej rozumianego, coraz istotniej realizowanego, chrześcijaństwa prowadzić ludzką ku odrodzeniu. Demokracji polskiej ambicją być powinno zapoczątkowanie tego ruchu.

Helena Ceyzingerówna.

Co piszą tygodniki?

„Głos Prawdy” pesymistycznie analizuje kształtowanie się stosunków w Lidze Narodów:

Odżywa stara koncepcja przedwojennej reakcji, mówiąca, że władza należy do silnych, którzy rządzą słabymi. Zasłonięta szowinizmem narodowym demokracja wielkich mocarstw, skłania się coraz widoczniej ku tej koncepcji, nie widząc jeszcze, że tem samem przygotowuje sobie klęskę w walce społecznej. I przeto z lwia zawziętością broniąca jest koncepcja, że miejsca stałe i decydujące w nadzwyczajnym, jakim jest Rada Ligi, mają być utrzymane wyłącznie w rękach t. zw. wielkich mocarstw, na bliski moment, gdy w ewentualnym wyniku konferencji gospodarczej na porządku dziennym stanie sprawa podziału narodów na produkujące i konsumujące, na samodzielne i uzależnione, na panujące i podporządkowane.

Z tych przyczyn miejsce dla Polski, reprezentantki i opiekunki małych i młodych państw jest kwestją ogólnoeuropejską i światową, mającą pierwszorzędne znaczenie dla przyszłego ukształtowania się podstaw organizacji życia ludzkości.

„Myśl Niepodległa” z uznaniem podnosi wniosek posła Poniatowskiego o „rejestrach” interwencji poselskich, pisząc m.in.

gdyby kancelarja sejmowa musiała notować wszystkie interwencje poselskie w sprawach koncesji rządowych, subwencji, pożyczek, zapomóg, gdyby prowadziła rejestr towarzystw, spółek, zrzeszeń, zawodzających swój byt wyłącznie kapitałowi „wpływów” tego czy innego potentata z ulicy Wiejskiej, trzeba by dla niej założyć specjalną fabrykę papieru. Słyszysz się często, że w innych krajach dzieje się jeszcze gorzej. Niewątpliwie. Ale to, co jest u nas, całkowicie wystarczy, by poderwać autorytet izb prawodawczych i pogrzyżać społeczeństwo w najczarniejszym pesymizmie.

„Głos Monarchy” co tydzień zapewnia, że

ruch monarchistyczny wzrasta w Polsce z coraz większą szybkością. Cóż na to poradzić? Widać już taka jest... konieczność dziejowa uosobiona w p. posle Dr. Cwiakowskim.

Niechże jednak pozwoli ta „konieczność dziejowa”, że pytając razem z nią,

czy nie byłoby lepiej, gdyby Polska była silną monarchją dziedziczną.

Odpowiemy twardo i stanowczo:

Niel! Nie w królu bowiem, jako i nie w prezydencie leży istota zagadnienia; leży ona w dojrzałości i sile poczucia państwowego w narodzie.

Tęgo król w walizach nie przywiezie, bo to się nigdzie na eksport i do zakupu w hurcie nie produkuje.

Ot, w czym rzecz...

„Spółnota” (pismo spożywców) atakuje sfery kapitalistyczne za rabunkową gospodarkę:

Rzucone zostało niedawno hasło że cała polityka gospodarcza winna być skierowana na poparcie kapitału. Kronika codzienna dostarcza mnóstwa szczegółów, jak ono jest realizowane. Należy tylko uważnie przyjrzeć się robocie banków i koncernów eksportowych, poznać politykę przemysłu. Naprawdę szukalibyśmy tam wiary w przyszłość Polski. To nie jest odbudowa Polski to, co się tam robi, ale to jest szal straconców, którzy dziś chcą się spoić zyskami z nieuczciwej spekulacji i podejrzanych środków.

A oto „Gazeta Chłopska”, nowy organ nowożytności.

Naczelny artykuł pisze poseł Wrona, który śmiało i z tupetem wkracza na „własną, chłopską drogę polityczną”, aby dokonywać szybko

wielkiego dzieła przeobrażenia Polski szlacheckiej na Polskę chłopską. My, chłopci, musimy pokazać, że, wbrew dotychczasowym twierdzeniom, potrafimy stworzyć jedną wielką armię chłopską, zdolną do zwycięskiej walki z wrogiem. A walka ta łatwa nie będzie. Przeciwno chłopu bowiem w Polsce idą dziś prawie wszyscy.

Więc bij — zabij! Na Witosa, na Thułgutta, na Poniatowskiego, na Stanisłkisa, na Chacińskiego i Dubanowicza, bij — zabij na wszystko, co nie jest chłopem z chłopca, ożenionym z chłopką itd.

W te same dudy dmie „wykoniowany” ale setnie ościsty „Głos Chłopski”. Do wtóru na

czerwonej basetli przygrywa „Chłop Niezależny” półbolszewika Wojewódzkiego.

Nawet stateczny i syty po reformie rolnej „Piaś” socyzycie przygania sławetnemu zresztą posłowi Sanojcy (prosimy wybaczyć, że nie wszystko... da się przedrukować!)

A ty orle Sanojco gdzie poszedł?

Takiś ty orzeł! Pośmięciuch jesteś, dudek śmierdzący, puchacz nocny, nietoperz, co wszędzie mrok i zamęt sprawdza, trzymaj się ruin, zwalisk, zaułków.

Taki orzeł w sam raz nadaje się do gawroniego gniazda zwanego „Chłopskim Stronnictwem”.

Zawieszacie — co?

Kontredans chłopski ma swój koloryst i wygład...

Mussolini zdobywa nowe terytorja

Według nadeszłych wiadomości wojska włoskie obsadziły Jarabub bez najmniejszych trudności. Teren ten znajduje się między Egiptem i Tyolisem i oddalony jest od morza o 250 km., otoczony bezdrożnymi piaskami.

„Giornale d'Italia” podaje, że Włosi zastali tylko około 250 mieszkańców w tej oazie, reszta zbiegła w głąb pustyni na dwa dni przedtem.

Na pamiątkę objęcia Jarabub postawili Włosi kamień pamiątkowy z odpowiednim napisem.

Włosi zawarli w grudniu z r. układ z rządem egipskim w sprawie oddania oazy, który jeszcze nie został ratyfikowany. Rząd włoski powołuje się na umowę królestwa Neapol. z Egiptem z przed 80 lat, dotyczącą rozgraniczenia tych terenów, w której jakoby Jarabub znajduje się po stronie włoskiej.

Kryzys gabinetowy w Jugosławii zażegnany

Nieporozumienie w łonie gabinetu jugosłowiańskiego należy uważać za załatwione. Gabinet Ministrów postanowił przejść do porządku dziennego nad nielojalnymi wystąpieniami Radicza, ministra oświaty, w czasie jego podróży służbowej po Bośni, Dalmacji i Chorwacji. Koledzy ministerjalni Radicza są zdania, że jest obowiązkiem jego naprawić ten błąd samemu.

Wystąpienia Radicza, który jest prezesem radyk. partii chłopskiej chorwackiej, są skierowane przeciw zachłanności Serbów, którzy ignorują dobrowolny akces byłych prowincji austro-węgierskich do zjednoczonego królestwa i do wyższych kulturalnie okręgów chorwackich nasyłają mało kulturalny element z dawnej Serbji i emigrantów rosyjskich, przyczem ci ostatni są podporami czarnej reakcji i chce liby także tutaj wprowadzać wschodni despotyzm.

Decyzja Gabinetu wskazuje, że Radicz poruszył ważną i słuszną sprawę. W interesie Zjednoczonego Królestwa Jugosłowiańskiego leży jaknajszybsze uspokojenie umysłów w Chorwacji i Sławonji.

Prenumeratory!

Unikniecie zwłoki w dostarczaniu Wam naszego pisma, wpłacając przed 25-ym lutego prenumeratę bądź urzędowi pocztowemu, bądź listonoszom!

Parę słów o wyborze zawodu

Wybór zawodu jest decydującym momentem w życiu. Aczkolwiek bowiem niejednokrotnie można jeszcze zmieniać wybrany początkowo zawód, to jednak poszukiwanie fachu, któryby człowiekowi najlepiej odpowiadał, tyle zużywa energji i tyle wywołują rozgoryczenia, że do pierwotnego wyboru przystąpić należy ze świadomością powagi swej decyzji. Młode pokolenie, które ukończyło szkołę powszechną lub średnią staje wobec problemu wyboru przyszłego zawodu zgoła nieprzygotowane. O przyszłym swym fachu zaledwie słyszało od starszych, rzadko kiedy zna go choćby z daleka.

Decyduje najczęściej przy wyborze zawodu wola lub rada starszych oraz motyw przy tej wskazówce wysuwane: wysokość zarobku i łatwość zdobycia stanowiska. Nigdy, a przynajmniej bardzo rzadko rady i wskazówki rodziców lub opiekunów sięgają głębi i stają się istotnie zbawieniami. Nigdy bowiem nie są brane pod uwagę przyrodzone zdolności młodego człowieka, jego zamiłowania i zainteresowania. Te ostatnie traktowane są lekceważąco i kładzione na karb młodości i młodzieńczych zapałów.

Istotnie, czasami zainteresowania młodzieży są tak rozległe, a zapał towarzyszący tym zainteresowaniom tak duży i szczerzy, że trudno jest niemi się kierować i według nich istotną „przydatność” do zawodu osądzać.

To też w krajach o wysokiej kulturze już od dłuższego czasu istnieje specjalne poradnie zawodowe oraz t. zw. laboratorja psychotechniczne, które mają na celu zbadania na drodze naukowej i sposobami naukowymi „przydatności” człowieka do danego zawodu.

W laboratorjach tych poddaje się kandydata pewnego rodzaju egzaminowi, który się składa

z 3-ch części: pierwsza jest dokładnym badaniem lekarskim, druga — przy pomocy t. zw. „testów”, czyli pewnego rodzaju zadań, zajmuje się zdolnościami umysłowymi kandydata, trzecia — za pośrednictwem czułych i pomysłowych przyrządów stwierdza stopień nerwowości, wrażliwość na barwy, dźwięki, szybkość orientacji, opanowanie, szybkość reakcji i t. p.

Wyniki tego badania są podstawą dla poradni zawodowej, która udziela kandydatowi cennych wskazówek jakie zawody najbardziej jego zdolnościom odpowiadają, a jakie nie powinny być przez niego zajmowane.

Dotychczasowa działalność poradni i laboratorjów psychotechnicznych w Ameryce i zachodniej Europie stwierdziła tak pożyteczną ich rolę, tak zbawienny wpływ na przyszłość badanych osób i na całokształt życia gospodarczego, że liczba tych placówek w Stanach Zjednoczonych, Niemczech, Belgji i Szwajcarii stale się wzmacnia. I w Polsce ruch ten, który jest poprzednikiem ruchu naukowej organizacji pracy, już się zaczął przy Państwowym Instytucie naukowej organizacji pracy tworzona jest wielka poradnia oraz laboratorjum psychotechniczne. Istnieje już duże laboratorjum, stworzone przez Ministerstwo Kolei dla badania przydatności kandydatów na maszynistów, dalej istnieje laboratorjum i poradnia, stworzona przez inż. Hauszylda, laboratorjum Ministerstwa Oświecenia przy Państwowej Szkole Budowlanej.

Rzecz prosta, iż sam wyrok pracowni psychotechnicznej nie może decydować o wyborze zawodu: jest on tylko b. ważną wskazówką, a poradnia zawodowa i wrodzone zamiłowania przechylają wybór na stronę odpowiednią.

R.

Jak to czasem trudno oszczędzić

Jeden z czytelników „Głosu Codziennego” komunikuje nam, co następuje:

Przyjaciel mój, człowiek pracy, otrzymał parę dolarów z Ameryki i chciał kupić w P. K. O. — dolarówkę. Przyszedł więc po pracy o godz. 17-ej do gmachu P. K. O., lecz odpowiednie okienko zastał zamknięte i na okienku napis:

„Sprzedaż dolarówek po cenie nominalnej do godz. 13-ej”.
Cóż było robić: wyszedł.

Ale znając stosunki amerykańskie, dziwił się niepomiernie, że P. K. O. tak niepomiernie mało dba o klientelę pracowniczą, dla której godziny ranne (włącznie ranne) są właściwie zgoła niedostępne.

To tak po polsku: nos dla tabakiery!

A jak być powinno?

I czyby się tu coś nie dało zmienić?

Ze świata

Zart z wiedzy

Londyńskie towarzystwo naukowe zostało w niezwykle sposób ośmieszony przez młodego ucznia gimnazjum w Eheborn. Uczeń ten w 1914 roku zaniósł dyrektorowi gimnazjum nalezione przez siebie koniczynie w wyrysowaną na niej głową jakiegoś zwierzęcia.

Rysunek nie był wykonany artystycznie, mimo to podniósł wagę samego odkrycia. Zarówno bowiem dyrektor gimnazjum jak i znany archeolog brytyjski Dr. Artur Woodward uznali ową koniczynie i ów rysunek za zabytek epoki paleolitu, wygłosili o niej cykl odczytów, a nawet wydali parę broszur.

Przez 12 lat koszt była przedmiotem zachwyty całego grona uczonych w Royal Society. Dopiero niedawno młody badacz prof. Sollas stwierdził, że cały ten „zabytek” jest figłem niezjącego już ucznia szkoły w Eheborn, który zakupił sobie zarówno ze swego dyrektora — zamilowanego archeologa, jak i Dra Woodwarda.

Inicjator figla i jego koledzy śmieli się początkowo ze swego pomysłu, a potem — przestraszeni jego skutkami — milczeli do dnia dzisiejszego.

Notatki bibliograficzne

* Stanisław Cieszkowski: „Piękna Doboszanka”. — Biblioteczka historyczno-geograficzna. — Tomik XXI. Wyd. „Rój”. Warszawa 1926.

Są to niezwykle ciekawe i pełne zmienności losu, dzieje jednej z najpiękniejszych kobiet w Polsce w XVII w., zakończone tragicznie dla bohaterki tego opowiadania, która, pochodząc z ludu, doszła do wielkiego majątku i zaszczytów, aby w końcu oddać głowę pod miecz katowski.

* Melchior Wańkowicz: „Szpital w Ciechlinie”, opowiadanie. Nakładem T-wa wydawniczego „Rój”. Warszawa 1926 r.

Niezwykle barwny fragment naszych walk na kresach wschodnich z barbarą bolszewicką, opisany według pamiętnika uczestniczki tych walk pani Zofji Romerowej.

* Adam Szelągowski: „Obrazy z dziejów Polski” z ilustracjami. Instytut wydawniczy „Biblioteka Polska”. Warszawa 1925 r.

Jest to zwięzły obraz dziejów Polski, dostępny dla zrozumienia każdego przeciętnego czytelnika. Autor podzielił dzieje polski na 36 okresów od Polski przedhistorycznej, aż do wojny wszechświatowej włącznie i inwazji bolszewickiej w 1920 r.

Konferencja walutowa u Min. Skarbu

Dn. 20 b. m. u Ministra Skarbu, p. Jerzego Zdziechowskiego, odbyła się konferencja walutowa, w której wzięli udział p. Vice-minister Skarbu August Popławski, Dyrektor Departamentu Obrotu Pieniężnego, Józef Dangel oraz władze Banku Polskiego.

Pan Minister Skarbu zawiadomił zebranych o szeregu nowych zarządzeń, wydanych w celu uporządkowania obrotów de-

wizowych, a mających głównie za zadanie przeciwdziałanie pewnym operacjom walutowym, których szkodliwość i brak jakiegokolwiek związku z potrzebami życia gospodarczego została ustaloną.

W końcu p. Minister Skarbu zakomunikował zebrany, że ma zamiar we wtorek nadchodzący wystąpić z oświetleniem obecnej sytuacji walutowej w Sejmie.

O byt pracowników rolnych

Dn. 19 b. m. w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej przy współudziale przedstawicieli Ministerstw Rolnictwa i Reform Rolnych, oraz delegatów Związków zawodowych pracowników rolnych odbyła się konferencja w sprawie zabezpieczenia interesów pracowników rolnych, którzy tracą pracę w związku z

parcelacją większej własności ziemskiej.

Wobec dającego się w ostatnich czasach odczuwać pewnego zwiększenia bezrobocia na wsi, sprawy pracowników rolnych uważać należy za bardzo aktualne, zwłaszcza, że emigracja robotników rolnych na roboty sezonowe do Niemiec nie rozwiąże całkowicie sytuacji.

Na tle działalności Państwowego Banku Rolnego

Działalność Państwowego Banku Rolnego badana jest szczegółowo przez specjalnie wyłonioną Komisję w skład której — niezależnie od przedstawicieli Najwyższej Izby Kontroli Państwa — weszli również delegowani urzędni-

cy Ministerstwa Skarbu i Ministerstwa Reform Rolnych. Wobec dużej ilości materiału, podleżącego przestudowaniu, prace komisji obliczone są na kilka tygodni.

Wystawa Spożywczo-Hygieniczna w Warszawie

Wczoraj odbyła się konferencja prasowa, na której komitet Wystawy Spożywczo-Hygienicznej w Warszawie zobowiązał program swej działalności i zdał sprawę z dotychczasowych rezultatów. Zadaniem wystawy, która odbędzie się w czasie od 18 kwietnia do 3 maja r. b. jest pokaz krajowej produkcji spożywczo-hygienicznej i uświadomienie jaknajszerszego ogółu o samowystarczalności Polski w tej dziedzinie. Protektorat nad wystawą objął minister Przemysłu i Handlu, Osiecki. Komitet utworzył oddziały w Łodzi, Po-

znaniu, Toruniu, Lwowie i Krakowie. Przewidywana ilość wystawców wynosi około 500. Wystawa ta ma dać impuls z jednej strony do zorganizowania szeregu podobnych wystaw w całym kraju. Z drugiej strony ma być zapoczątkowaniem przygotowania akcji do zorganizowania projektowanej na r. 1928 Wystawy Powszechnej. Wystawę organizuje Spółka z ogr. odp. „Wystawy Polskie”. Na czele komitetu wystawowego stanął prezes Targów Wschodnich, p. Marjan Turski (A. W.).

Zamówienia kolejowe

Dnia 20 b. m. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu konferencja z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Kolei i zainteresowanych przemysłowców w sprawie zamówień kolejowych na zwrotnice i rozjazdy. Zadaniem konferencji było omó-

wienie takiego rozplanowania dostaw, aby o ile tylko można zapewnić w tym kierunku przemysłowi ciągłość pracy, co w związku z ogólnym kryzysem jest sprawą pierwszorzędnej wagi.

Fundusz bezrobocia

Odbyło się kolejne posiedzenie zarządu głównego Funduszu Bezrobocia. Na posiedzeniu tem byli obecni poraz pierwszy świeżo mianowani przez p. ministra pracy przedstawiciele organizacji pracowników umysłowych. Wybrano specjalną komisję, przewidzianą w ustawie, do spraw zabezpieczenia pracowników umysłowych.

Następnie uchwalono wniosek w sprawie przedłużenia w miesiącu marcu państwowej akcji doradźczej na zasadach i na terenach, na których jest ona dotychczas prowadzona. Postanowiono też wystąpić do p. ministra pracy o przedłużenie okresu wypłaty zasiłków z akcji ustawowej do 17 tygodni w całym szeregu miejscowości.

Z BOISK SPORTOWYCH.

Mecz Polonia — Skra, który odbył się na boisku Skry przyniósł wysokie zwycięstwo Polonii, bo w stosunku 6:0 (4:0).

Gra pod znakiem stałej, lecz nie przytłaczającej przewagi Polonii do przerwy obitowała mimo błota w ładne momenty; po pauzie Polonia zaczęła grać zbyt ostro chwilami nawet brutalnie. Bramki zdobyli: Emchowicz (2), Hamburger, Alaczewski, Grabowski i Tennenbaum po jednej. Ze Skry wyróżnił się obaj obrońcy oraz niezwykle pracowity bramkarz Polonii wystąpił z Lothem II w bramce. Sędziował p. Panz. Publiczności ponad 1500.

Drugi mecz, Warszawianka — Orkan, zakończył się wysokocyfrowym

zwycięstwem pierwszej, w stosunku 13:1 (6:0).

Orkan wykazał zupełny brak treningu, co głównie przyczyniło się do klęski.

Wreszcie trzeci mecz, Ruch — Korona zakończył się wynikiem 3:1 (2:1). W. K. S. „Legia” wybrał sobie w dniu wczorajszym nowy Zarząd, w następującym składzie: Prezes — ppłk. Okolowicz, I - wiceprezes — ppłk. Wasserab, II - wiceprezes — ppłk. Rudka. Członkowie: mjr. Gajb, mjr. Dudzik, mjr. Kulma, mjr. Kupski p. Lublino, kpt. Patek, kpt. Kwiatkowski i kpt. Kasztelawicz. Honorowym Prezesem Klubu oraz Rady Klubowej wybrano przez aklamację gen. Norwid - Neugebauer

Jeszcze o rewizji w P. B. R.

Sensacją dnia jest ciągle jeszcze sprawa rewizji Najwyższej Izby Kontroli Państwa w Państwowym Banku Rolnym. „Głos Codzienny” starając się informować swych czytelników bezstronnie i źródłowo zdobył nowe ciekawe szczegóły dotyczące tej sprawy.

Zawieszenie dwóch dyrektorów P. B. R. w związku ze sprządaną resztówką Strzelce było rezultatem rewizji dokonanej przez specjalną komisję Rady Banku, powołaną przez p. Wilkońskiego. Komisja ta, która przepro-

wadzała dochodzenia od początku listopada ub. roku doszła wspólnie do wniosków ujemnych odnośnie do zawieszonych dyrektorów. Podobno na tem zakończyła się zgodna opinja komisji — stąd więc musiała wypłynąć potrzeba odwołania się do najbardziej kompetentnego i bezstronnego osądu Najwyższej Izby Kontroli.

Sądymy, że w razie jakichkolwiek wątpliwości, szczególnie gdy chodzi o grosz publiczny, wyświetlenie tych wątpliwości leży w powszechnym interesie.

Dalsze polepszenie bilansu handlowego

W styczniu wywóz przewyższył przywóz o 91 milionów złotych.

Według prowizorycznego zestawienia danych, dotyczących naszego handlu zagranicznego, w styczniu wywóz wyniósł 159.304 tysiące złotych, przywóz zaś 68.492 tysiące złotych.

Wywieziono w styczniu 71.884 wagonów 15-to tonnowych roz-

maitych towarów, przywieziono zaś 4.549 wagonów.

Wzrost wywozu w styczniu w porównaniu z październikiem r. z. wynosi 11.455 wagonów 15-to tonnowych, t. j. 19 proc., zmniejszenie się przywozu w tym samym czasie wynosi 3.195 wagonów, t. j. 39 proc.

Czytelnicy z Prowincji

Pamiętajcie!!!

Każdy listonosz, każdy urząd pocztowy w Polsce przyjmie prenumeratę nasze pisma

Wezwanie!**CO ROBI PRAWDZIWI PRZYJACIEL NASZEGO PISMA?**

Placi regularnie abonament!
Ogłasza się tylko u nas!
Przy zakupach powołuje się na nasze ogłoszenia!

Jeżeli mieszka na prowincji —
pisuje korespondencje!

Jeżeli zamieszkuje w Toruniu —
odwiedza redakcję, gdy chce,
abyśmy poruszyli w piśmie
zajmujący go temat.

Gdy widzi braki — lojalnie ostrzega!

Nie pominię milczeniem tego na
szego wezwania!

Gdy ma dobrą i pilną wiadomość
telefonuje pod nr. 647

Polskie Tow. Kultury i Oświaty Robotniczej

„Pochodnia“

We czwartek, dnia 25 lutego 1926 r.

w auli państw. gimnazjum męskiego
w Toruniu
(Wysoka 14)

wykład (dwunasty)

na temat:

Tlen i jego znaczenie.

Z demonstracjami.

o godz. 7 wiecz.

Wstęp dla członków P. T. K. i O. R.

„Pochodnia“ wolny.

Wprowadzeni przez członków gości
płacą 20 groszy.

Prezes: Eug. Baliński

KRONIKA

Luty
24
Sroda

Wtorek

Romana

Sroda

Matusza apostoła

Czwartek

Anastazj

— Go grają w teatrze? Dziś we wtorek „Aida“.

— Wykład profesora dra Szykowskiego. Dnia 24. bm. o godz. 8 wieczorem wygłosi w auli gimnazjum żeńskiego, Wielkie Garbary, profesor dr. Szykowski wykład na temat „Unja kulturalna czesko-polska“. Wykład ten powinien zainteresować wszystkie sfery społeczeństwa naszego, ze względu na swą aktualność, a także i na to, że ma być etapem w pracy nad zjednoczeniem się narodów słowiańskich dla obrony przed wspólnym ich wrogiem — Niemcem. Zarząd T. C. L. zaprasza gorąco na ten odczyt i ma nadzieję, że każdy, dobrze myślący obywatel przybędzie nań bez ociągania się. Ceny miejsc są bardzo przystępne, a mianowicie 1 zł., 50 gr. i 20 gr. dla uczącej się młodzieży. Zarząd T. C. L.

— Miejscowy Urząd Skarbowy podaje do wiadomości rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 lutego 1926 r. w sprawie przesunięcia na rok podatkowy 1926 terminu do składania zeznań o dochodzie z art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym. Na podstawie części drugiej art. 120 ustawy o państwowym podatku dochodowym, ogłoszonej jako załącznik do Rozporządzenia Min. Skarbu z d. 30 kwietnia 25 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58 poz. 411) zarządza się co następuje:

§ 1. Termin do składania przez osoby fizyczne i spadki wakujuce (nieobjęte) zeznań o dochodzie, wyznaczony w art. 50 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 59 poz. 411) przesuwają się dla wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1926 z dnia 1 marca na dzień 1 maja 1926 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

— Na moje ręce wpłynęły w dalszym ciągu następujące składki na rzecz Komitetu Obywatelskiego pomocy dla bezrobotnych: Tow. Ogródkarzy w Toruniu 34,65 zł., p. Jan Brejski 50 zł., Firma M. Hartwig i Ska dobrowolne datki od personelu 19,95 zł. Razem 104,60 zł. Ofiarodawcom składam serdeczne podziękowanie.

Antczak, przew. Rad. miejskiej.

— Aresztowano: R. B. podejrzanego o bandytyzm, 3 pijaków.

— Kradzież garderoby zgłosił p. Edm. St., mieszkający przy ul. Warszawskiej 14. Wartość skradzionych przedmiotów wynosi przeszło 300 zł.

Z KRAJU.

DZIAŁDOWO. Skargi dorożnika. Od pewnego dorożnika, czytelnika naszego pisma, otrzymujemy pismo, w którym skarży się gorzko na zarobki, które płaci tej galezi pracowników powiat działdowski. Gdy w innych powiatach robotnicy drogowi zarabiają w miesiącach zimowych 65 zł. a w miesiącach letnich 78 zł. miesięcznie (pensja nadzwyczaj skromna), to powiat działdowski płaci tylko 55 zł. miesięcznie w zimie i latem. Na prośbę dorożników o podwyższenie im zarobku, udzielono im dokładki w wysokości 5 zł. miesięcznie, lecz za tę podwyżkę musieli dorożnicy zrezygnować z płatnych urlopów.

Zaiste los dorożników powiatu działdowskiego nie jest do pozazdroszczenia. Dzienny zarobek w wysokości niespełna jednego złotego nie może starczyć nawet na najskromniejsze utrzymanie rodziny. Na dobitkę stracili dorożnicy także i te korzyści, które dawniej posiadali. A mianowicie dawniej przypadały dorożnikom galezie z drzew przydrożnych, mogli tak samo korzystać z trawy z rowów przydrożnych. Obecnie powiat rowy wydzierzawia, a galezie sprzedaje.

Należy się spodziewać, że Wydział Powiatowy zajmie się losem krzydzonych dorożników. Niechaj przedstawiciele robotników wystąpią w obronie tych pracowników powiatu, a sprawiedliwość wymaga, aby także i przedstawiciele innych sfer zgodzili się na podwyżkę śmiesznie niskich zarobków.

ŚWIECIE. Grabski nie kupił Sartowic. W kilku pismach ukazała się notatka, że b. prezes Rady Ministrów i minister skarbu Władysław Grabski nabył majątek Sartowice, położony w powiecie świeckim. Ponieważ majątek tej nazwy podlega likwidacji jako własność państwa niemieckiego i już został zgłoszony do sprzedaży przez skarbu państwa, główny Urząd Likwidacyjny stwierdza, że wśród podań kandydatów o przyznanie prawa kupna tego majątku nie było zgłoszenia Władysława Grabskiego. Ponieważ z drugiej strony nabycie tego majątku drogą dobrowolnej umowy z właścicielem w obecnym stadium jest wykluczone, przeto wiadomość o kupnie przez kogokolwiek jest nieprawdziwa.

INOWROCŁAW. Aresztowanie naczelnika więzienia. Od dłuższego czasu obiegały miasto pogłoski o przestępstwach natury obyczajowej tutejszego naczelnika więzienia Lewkowskiego. Dziś pogłoski te stają się przedmiotem śledztwa. Na rozkaz prokuratury został p. Lewkow aresztowany i osadzony w więzieniu.

BABICE. Obszarnik zabójcą służącego. We wsi Blizne, gm. Zielonca pod Babicami obywatel ziemski Bolesław Pawłowski powróciwszy z miasta podchmielony, oskarżył niesłusznie służącego swego, Wiktora Opalę, o przywłaszczenie pewnej sumy gotówki, znajdującej się w kieszeni marynarki. Pawłowski chcąc zmusić do przyznania się służącego, niesłusznie oskarżonego, pobił go ogólnie tak silnie, że zaszła potrzeba przewiezienia go do szpitala, gdzie po trzydniowej kuracji życie zakończył.

KROSIN. Skutki oszczerstwa. Pewna para narzeczonych była w zapowiedziach. Kilka dni przed ślubem odebrał narzeczony list anonimowy od mieszkańca innej wioski, oczerniający jego narzeczoną w najokropniejszy sposób. Narzeczony przedłożył ów anonim swej wybranej przed ślubem, zaznaczając, że ufa swej ukochałej i nie wierzy, aby prawda była w anonimie. Narzeczona nie mogła się jednak uspokoić. Gdy powróciła do domu, dostała ataku serca i na miejscu zmarła.

Ciekawe wiadomości.

CZY BĘDZIEMY MIELI W POLSCE KATA?

„Kurjer Lwowski“ doniósł, iż począwszy od 1 kwietnia b. r. wszystkie wyroki śmierci w całym państwie wykonywane będą przez specjalnego kata, którego siedzibą będzie Lwów.

Z informacji jednak, jakich udzieliło Min. Sprawiedliwości, wynika, że ani kata do tej pory nie zaangażowano, ani nie ustalono siedziby, ani też nie wyznaczono terminu, od którego począwszy wojsko przestanie wykonywać wyroki śmierci.

87 POLAKÓW W WIEZIENIU FRANCUSKIM ZA BŁĘDY ORTOGRAFICZ. KONSULATU.

W więzieniu strassburskim przebywa 87 Polaków, skazanych za rzekome fałszowanie wiz konsulat francuskiego w

Warszawie. Powodem aresztowania były błędy ortograficzne w wizach konsulat francuskiego. Tymczasem zostało ujawnione, że te błędy popełnił sam konsulat, wobec czego niewinność nieszczęśliwych jest oczywista. Niesłusznie więzieni zwrócili się do rządu i opinii polskiej z prośbą o natychmiastową pomoc, gdyż ze względu formalnych grozi im długie jeszcze przebywanie w więzieniu, aż do skasowania wyroku.

I NIE WÓDZ NAS NA POKUSZENIE....

W miasteczku Kolbuszowej zbankrutowało małżeństwo R. Wśród wierzycieli znalazł się także podrabia N. z okolicy i do wiedziawszy się o bankructwie, niezwłocznie przybył do Kolbuszowej, upominając się natychmiast o zwrot swej pretensji dolarowej. Żona dłużnika odmówiła jednakże zwrotu pożyczki, tłumacząc się, że męża niema w domu i że nie posiada gotówki. Rozgniewany rabin zaczął wrzeszczeć i wreszcie nie namyślając się długo, zrzucił swoje podrabianackie szaty i ulokował się w łóżku, czekając cierpliwie przybycia dłużnika.

Kiedy jednak małżonka długo nie było widać, a dłużniczka niedowzuszcznie chciała wobec podrabiana odegrać rolę Putyfarowej, uczony w Talmudzie zerwał się z łóżka i uciekł bez zapłaty.

PAPIEŻ PRZECIW SKRAJNOŚCI W MODZIE.

Papież przyjął na audjencji delegację kaznodziejów rzymskich i wygłosił wobec nich przemówienie, w którym uskarżał się na zbyt swobodę, która zapanowała obecnie w strojach kobiecych. Zdaniem papieża nie tylko kobiety, ale i mężczyźni ponoszą winę za obecną modę, która w wielu wypadkach obraża moralność publiczną. Papież zalecił kaznodziejom, aby występowali podczas kazań wielkopostnych przeciwko tym obyczajom.

Obwieszczenie.

W myśl § 2 rozporządzenia pol. z dnia 17. VI. 1909 r. (Dz. Urz. Rej. Kwidz. str. 223) wszystkie przedsiębiorstwa i osoby używające aparaty do piwa (Bierdruckvorrichtung) na których używanie dotychczas nie uzyskały pozwolenia, obowiązane są zgłosić je w przeciągu 14 dni u miejscowej władzy policyjnej. Po zbadaniu tych aparatów przez ustanowionych do tego rzeczoznawców, wyda miejscowa władza policyjna zezwolenie na ich używanie.

Niestosujący się do powyższego obwieszczenia będą pociągnięci do odpowiedzialności.

Grudziądz, dnia 16. II. 1926 roku

Prezydent miasta

w z. (—) KROBSKI

Konkurs.

Niniejszem ogłasza się konkurs na

posadę Dyrektora

Elektrowni i Gazowni w Toruniu.

Reflektuje się tylko na siłę pierwszorzędą z ukończonymi akademickimi studjami w dziale Gazownictwa lub Elektrotechniki, z ogólną znajomością działu drugiego oraz długoletniemi doświadczeniem i praktyką w administrowaniu przedsiębiorstwami użyteczności publicznej.

Do stanowiska tego przywiązane są pobory VI. st. st. i 10% dodatek komunalny oraz mieszkanie służbowe, opał i światło. W razie zaistnienia okoliczności przewidzianych § 19 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30. XII. 1924 r. (Dz. U. nr. 118 poz. 1073) mogą być Dyrektorowi przyznane pobory V st. st.

Oferty zaopatrzone w życiorys, uwierzytelnione odpisy dyplomów i świadectw, referencje i poświadczenie obywatelstwa polskiego należy do dnia 20. III. 26 r. nadsyłać na ręce Zarządu Przymusowego Elektrowni i Gazowni w Toruniu inż. S. Celichowskiego.

Toruń, dnia 19. lutego 1926 r.

MAGISTRAT

Zarządca Przymusowy

Elektrowni i Gazowni w Toruniu

(—) inż. Celichowski

TEN MÓGL KUPIĆ.

Rockefeller, milijarder amerykański, kupił niedawno od rządu sowieckiego klejnoty koronne carów rosyjskich, za cenę 250 milionów dolarów.

RABINI PRZECIW BALOM I DEKOLTOM.

Zjazd rabinów w Warszawie zakończył się szeregiem uchwał, z których ważniejsze głoszą: 1) Wydać odezwę do instytucji społecznych żydowskich, by zaniechały urządzania zabaw, balów i maskarad na cele filantropijne, ponieważ zdobywanie w podobny sposób pieniędzy nie licuje z celami, na jakie są przeznaczone. 2) Wydać odezwę do kobiet żydowskich, by nie uczęszczały na dancingi i w wymaganiach swoich w stosunku do mężów były więcej umiarkowane w obecnych krytycznych czasach.

Poza tem rabinowie postanowili nie brać udziału w uroczystościach weselnych, jeżeli w zaproszeniach weselnych nie będzie zastrzeżone, że kobiety wydekoltowane nie będą dopuszczone.

STAN OBLEŻENIA NA KOLEJACH ROSYJSKICH.

Wobec ciągle powtarzających się napadów na pociągi kolejowe rząd sowiecki zaprowadził na kolejach stan obleżenia. Sprawcy napadów mają być na tychmiast rozstrzeliwani. Według obliczeń urzędowych w ciągu ostatniego kwartału dokonano 200 napadów na pociągi.

KALENDARZ ZEBRAŃ.

PODGÓRZ. Filja N. P. R. Zebrań odbędzie się we wtorek 23-go lutego o godz. 7.30 wieczorem w lokalu p. Bednarskiego ul. Główna.

Dla bardzo ważnych spraw tychczasowych wyborów do Rady miejskiej przybycie wszystkich członków oraz sympatyków N. P. R. konieczne. Zarząd.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu. Redaktor naczelny: A. Antczak Redaktor odpowiedzialny: M. Musiał

Niniejszem zawiadamiam Szan. Klientele, że rozpoczynam

sezon letni.

Przerabia się wszelk. rodzaju kapelusze

jak: słomkowe, jedwabne, panama itd. Posiadam duży wybór najnowszych fasonów. — Kapelusze oraz dodatki na składzie. — Ceny niskie.

J. Szopa - Fabryka kapeluszy

Toruń, ul. św. Jakóba 13.

Smalec po 1,80

Cukier „ 0,65

Śledzie „ 0,12

Olej¹/₄ltr. „ 0,60

Zyrop „ 0,55

Nafta „ 0,48

poleca

specjalny skład spożywczy

M. Grelewicz

Toruń - Małe Garbary

(narożnik ulicy Sadlarskiej)

Kredens kuchenny

używany w dobr. stanie tanio za 30 zł. na sprzedaż: Bydgoska 82, I. piętro na lewo.